

Województwo
Śląskie

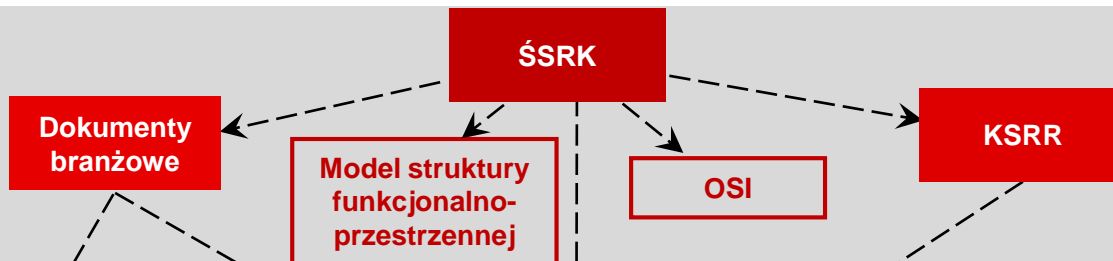
AKTUALIZACJA STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO „ŚLĄSKIE 2030”

6 marca 2025 r.

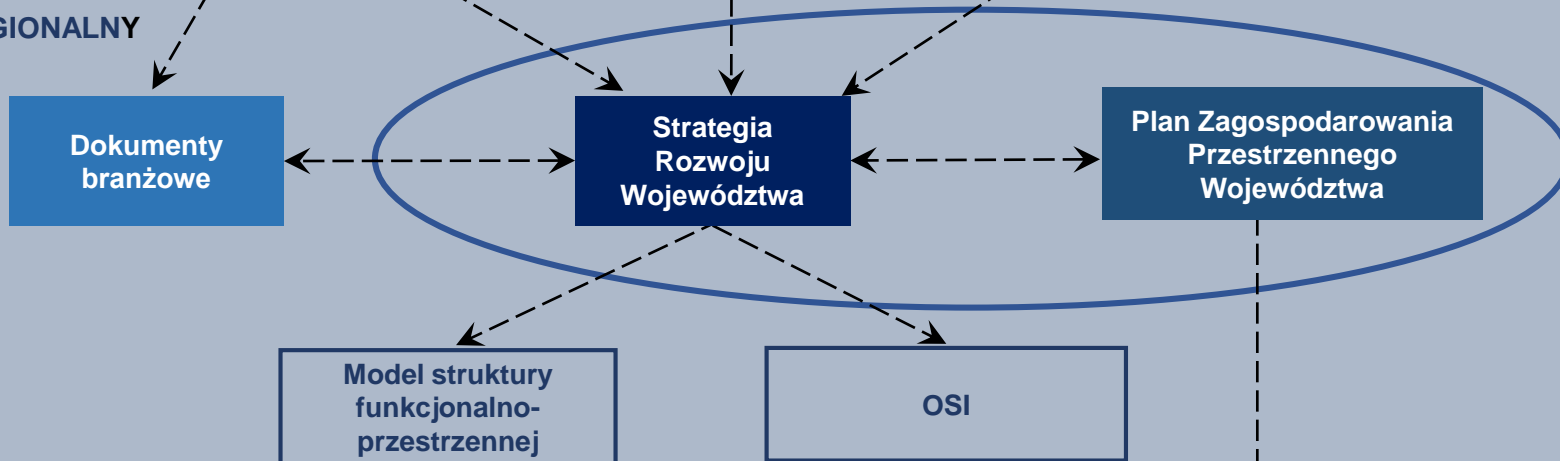
*Forum współpracy Samorządu Województwa Śląskiego
z uczelniami województwa śląskiego*

SYSTEM PLANOWANIA STRATEGICZNEGO

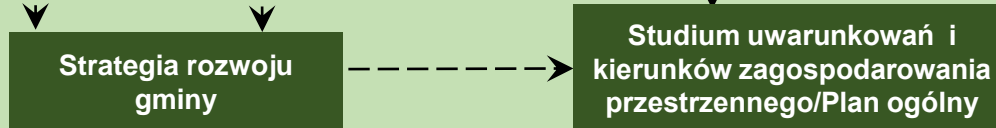
POZIOM KRAJOWY

POZIOM REGIONALNY

POZIOM GMINNY

CELE GŁÓWNE I PRIORYTETY ŚSRK

Cel 1

Łagodzenie zmian demograficznych i adaptacja do nich

Priorytet 1: Polityka rodzinna i mieszkaniowa sprzyjająca dzietności

Priorytet 2: Rynek pracy włączający różne grupy społeczne

Priorytet 3: Rozsądna polityka migracyjna

Priorytet 4: Dobre zdrowie i jakość życia obywateli

OSI do celu 1:
obszary zagrożone depopulacją

OSI do celu horyzontalnego:
policentryczność

Cel 2

Tworzenie warunków dla konkurencyjnej i sprawiedliwej gospodarki, respektującej środowisko naturalne i klimat

Priorytet 1: Wysokie kompetencje obywateli

Priorytet 2: Rozwój infrastruktury, transportu i mobilności

Priorytet 3: Adaptacja nowych technologii i cyfryzacja

Priorytet 4: Wsparcie dla rozwoju przedsiębiorstw

Priorytet 5: Transformacja energetyczna

Priorytet 6: Ochrona środowiska i adaptacja do zmian klimatu

Priorytet 7: Dbanie o spójność społeczną

OSI do celu 2:
obszary transformacji energetycznej;
kluczowe inwestycje krajowe

Cel 3

Wzmocnienie bezpieczeństwa, odporności i sprawności państwa

Priorytet 1: Systematyczny wzrost pozycji międzynarodowej Polski

Priorytet 2: Wzmocnienie potencjału obronnego kraju

Priorytet 3: Budowa odporności państwa i społeczeństwa na kryzysy

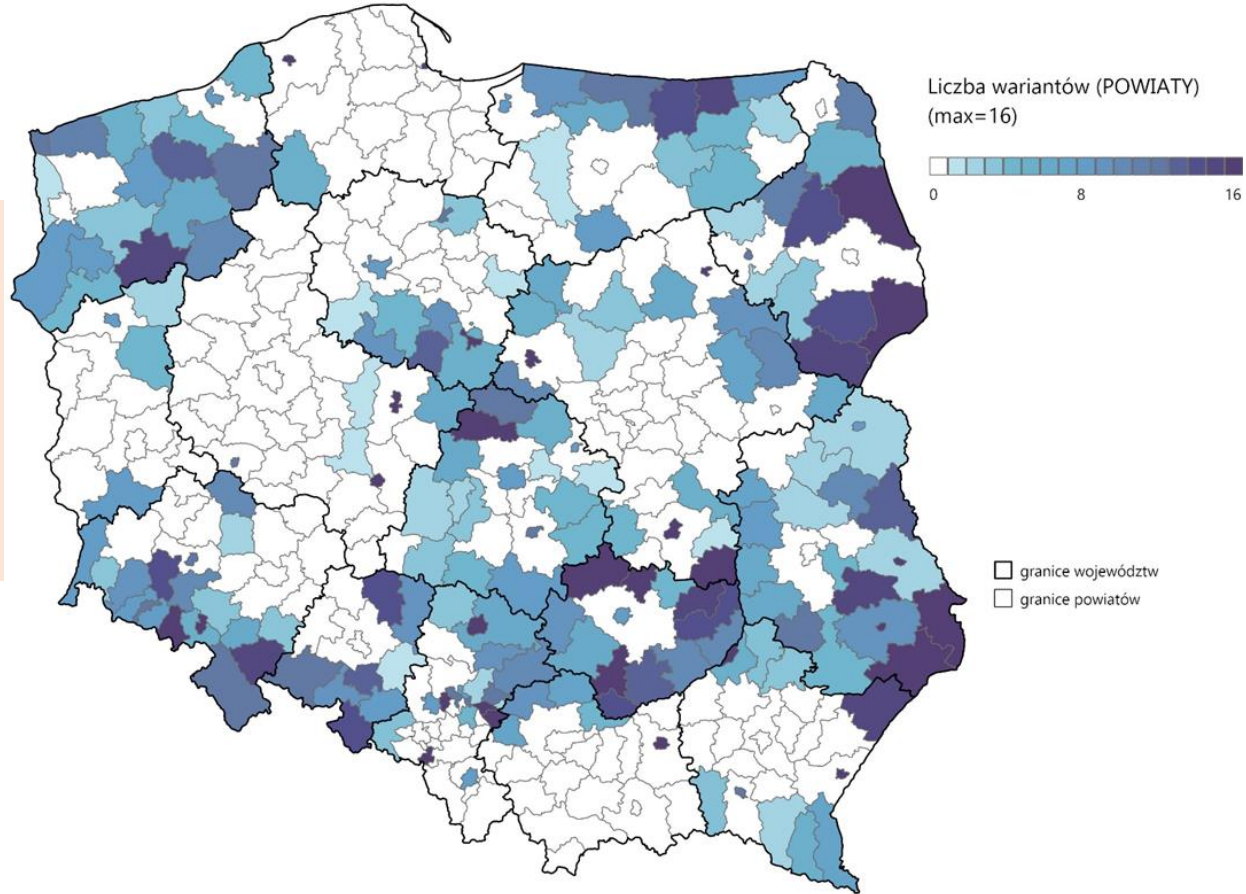
Priorytet 4: Bezpieczeństwo żywnościowe

Priorytet 5: System zarządzania publicznego przygotowany na wyzwania

OSI do celu 3:
odporność i rozwój obszarów przygranicznych

OSI DO CELU 1: OBSZARY ZAGROŻONE DEPOPULACJĄ

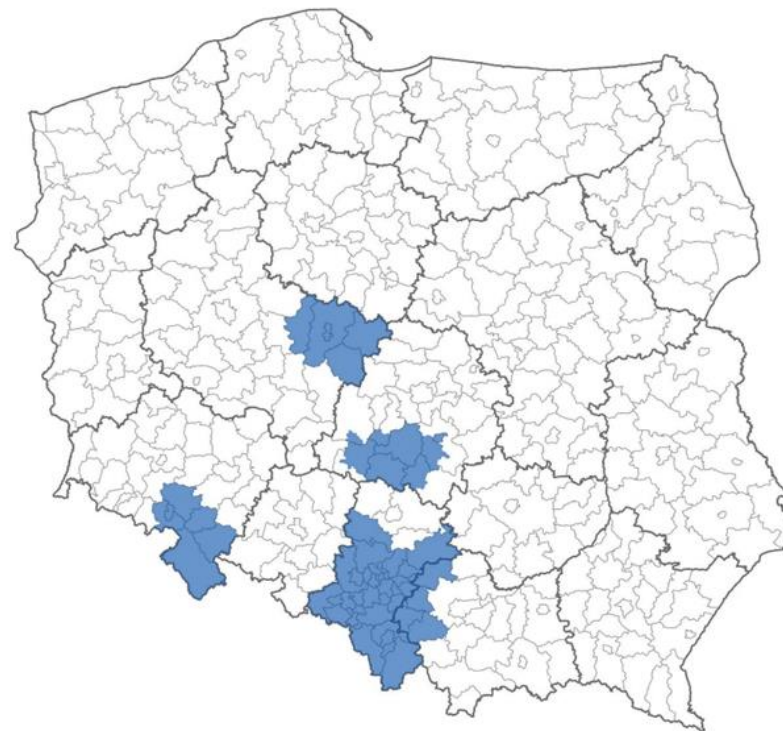
Wsparcie gmin i powiatów, na terenie których procesy depopulacji mogą skutkować ograniczeniem dostępu do podstawowych usług publicznych.

OSI DO CELU 2: OBSZARY TRANSFORMACJI ENERGETYCZNEJ

Obszary otoczenia kluczowych inwestycji krajowych, takich jak Centralny Port Komunikacyjny czy elektrownia atomowa.

Wskazanie interwencji wspierających rozwój okolicznych terenów, powiązania komunikacyjne, okazje dotyczące synergii rozwojowych poszczególnych branż.

Obszary transformacji (wg delimitacji Terytorialnych Planów Sprawiedliwej
Transformacji)

OSI DO CELU 3: ODPORNOŚĆ I ROZWÓJ OBSZARÓW PRZYGRANICZNYCH

Wzmocnienie wielowymiarowej odporności w kontekście zewnętrznej granicy UE oraz sąsiedowania z terenami konfliktu zbrojnego i tzw. państwami agresorami.

Obszary nadgraniczne (wg delimitacji Rządowego Programu Rozwoju
Północno-Wschodnich Obszarów Przygranicznych)

OSI DO CELU HORYZONTALNEGO: POLICENTRYCZNOŚĆ

Wskazywanie podstawowych funkcji miast i ich obszarów funkcjonalnych

RZĄD I

Metropolia ogólnokrajowa: Warszawa wraz z regionem stołecznym.

RZĄD II

Metropolie ponadregionalne (7): łódzka, katowicka, krakowska, poznańska, szczecińska, trójmiejska, wrocławska.

RZĄD III

Aglomeracje regionalne (15): białostocka, bielsko-bialska, bydgoska, częstochowska, gorzowska, kielecka, koszalińska, lubelska, olsztyńska, opolska, radomska, rybnicka, rzeszowska, toruńska, zielonogórska.

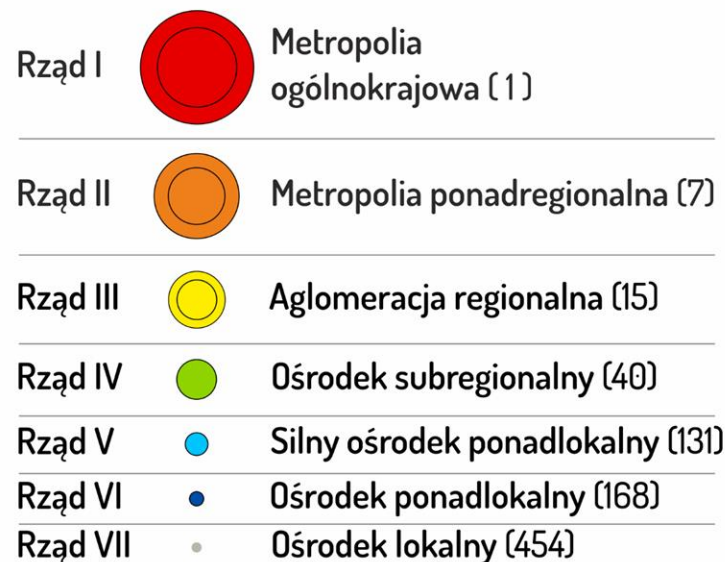
RZĄD IV

Funkcje regionalne i subregionalne, związane z dostępnością wybranych usług publicznych i ponadlokalnymi rynkami pracy.

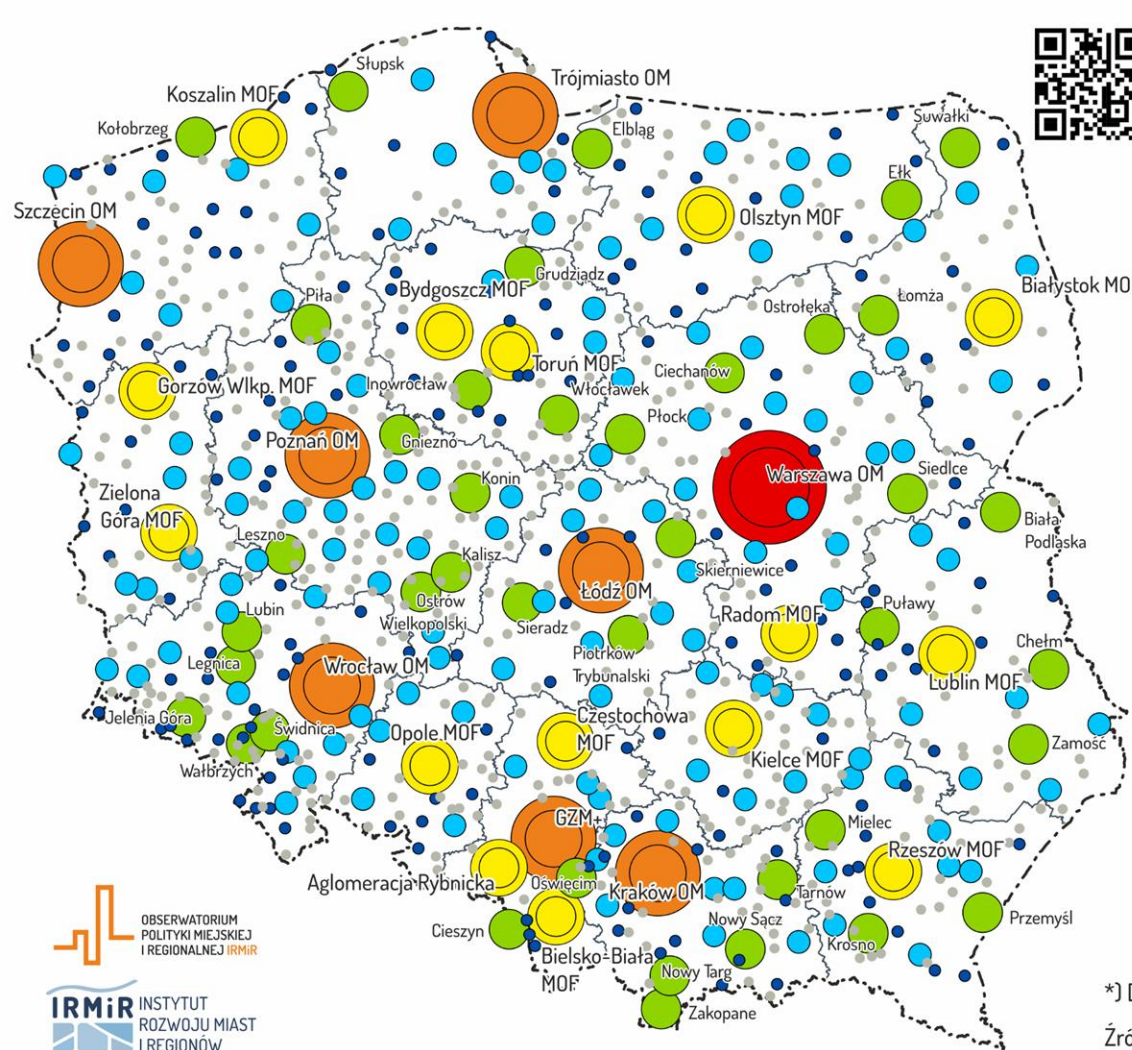
HIERARCHIA FUNKCJONALNA MIAST w Polsce

Poziomy hierarchiczne polskich miast
z uwzględnieniem obszarów funkcjonalnych
miast* I-III rzędu (2020 r.)

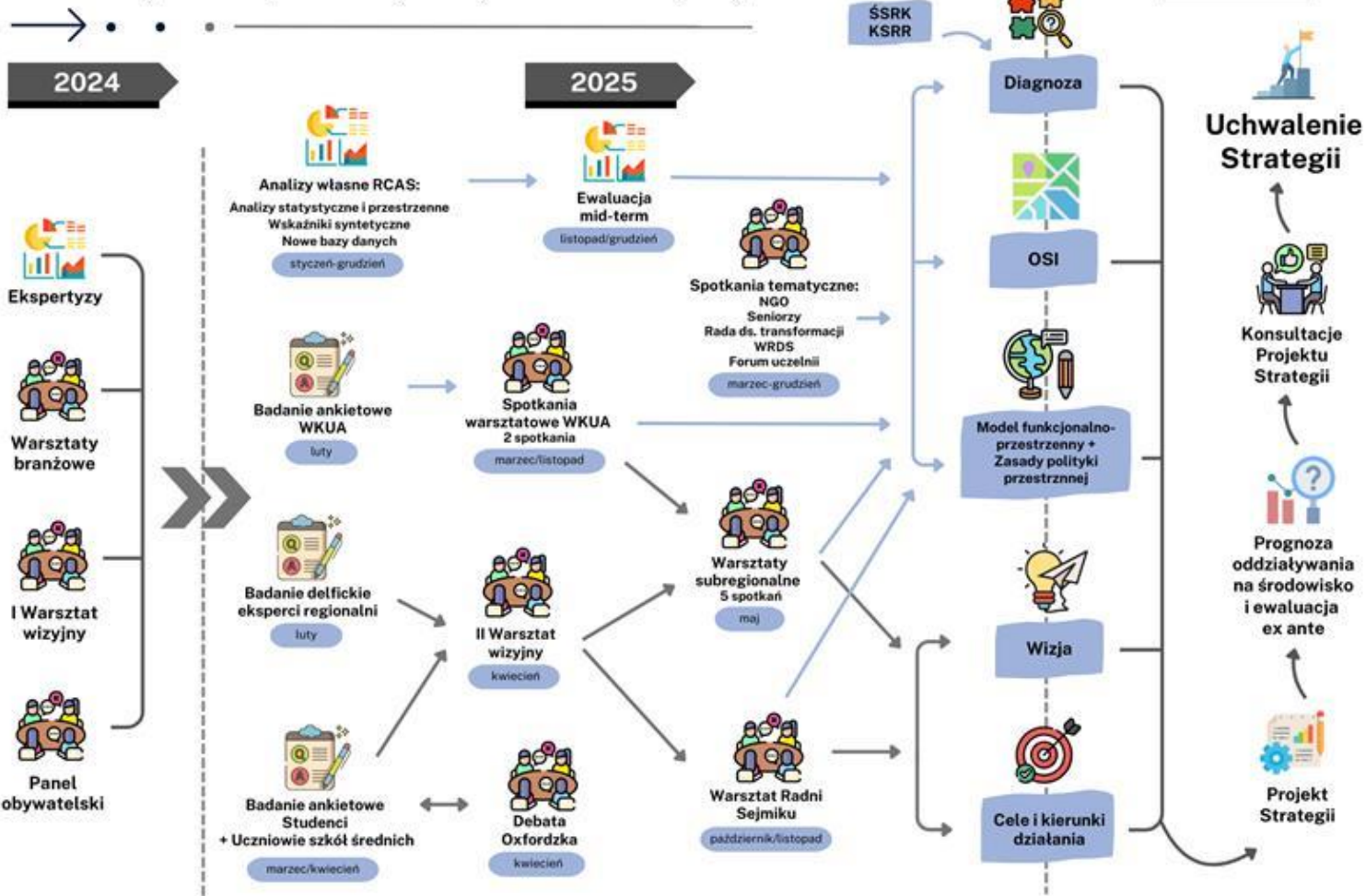
*) Delimitacja miejskich obszarów funkcjonalnych za: P. Śleszyński, T. Komornicki (2016).

Źródło: Opracowanie OPMR IRMiR na podstawie Sobala-Gwosdz i in. 2024

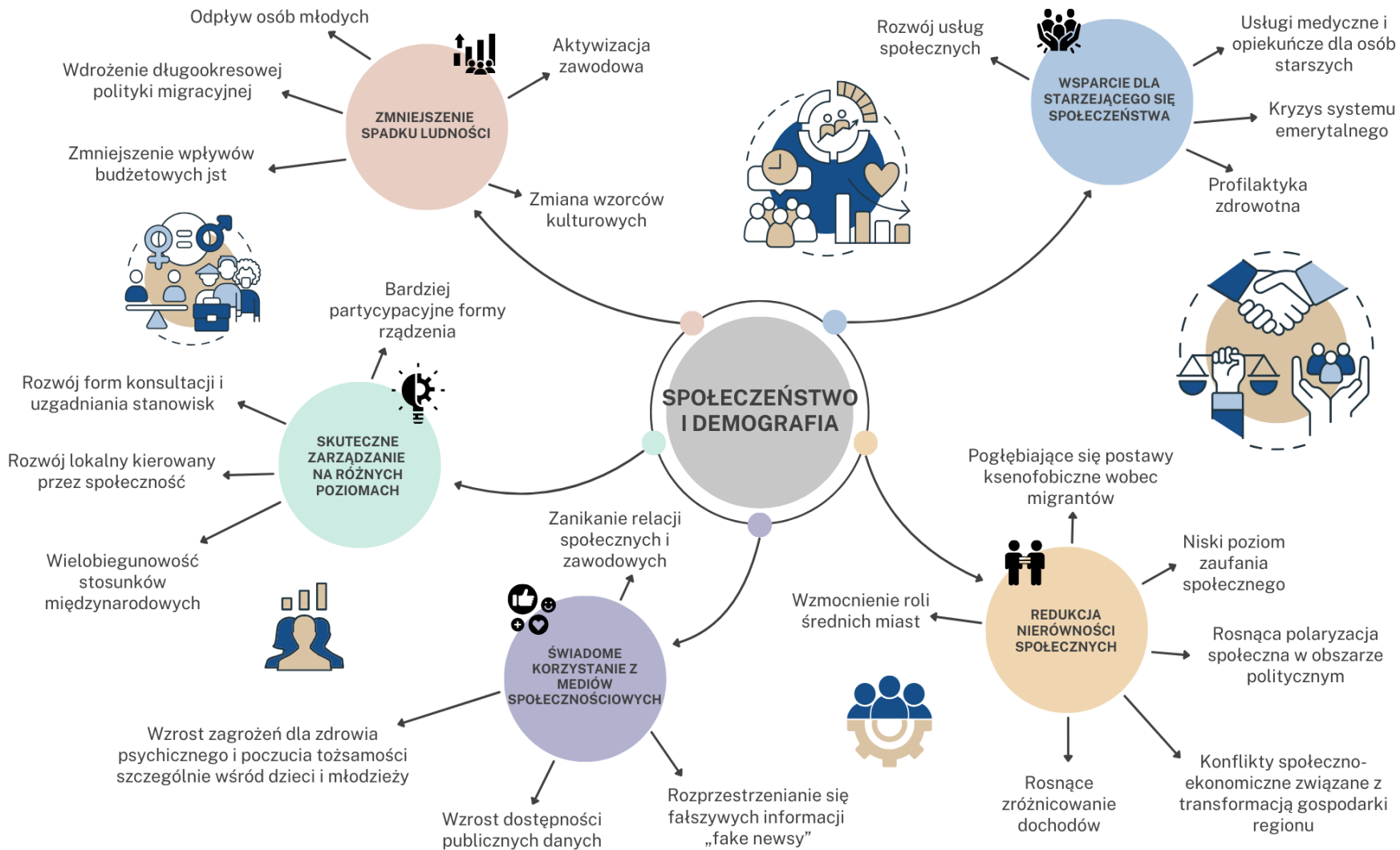

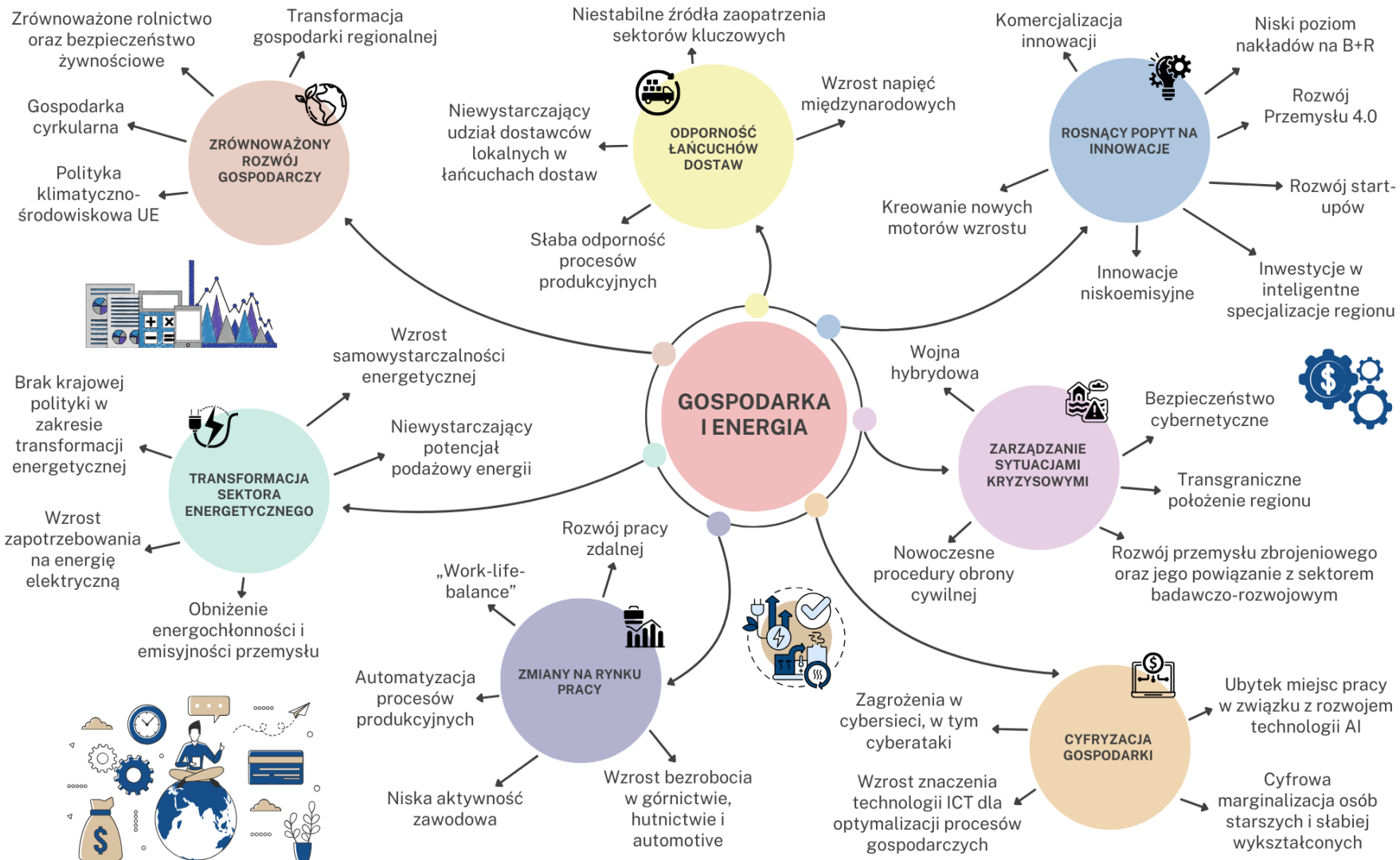
Action plan: aktualizacja Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego

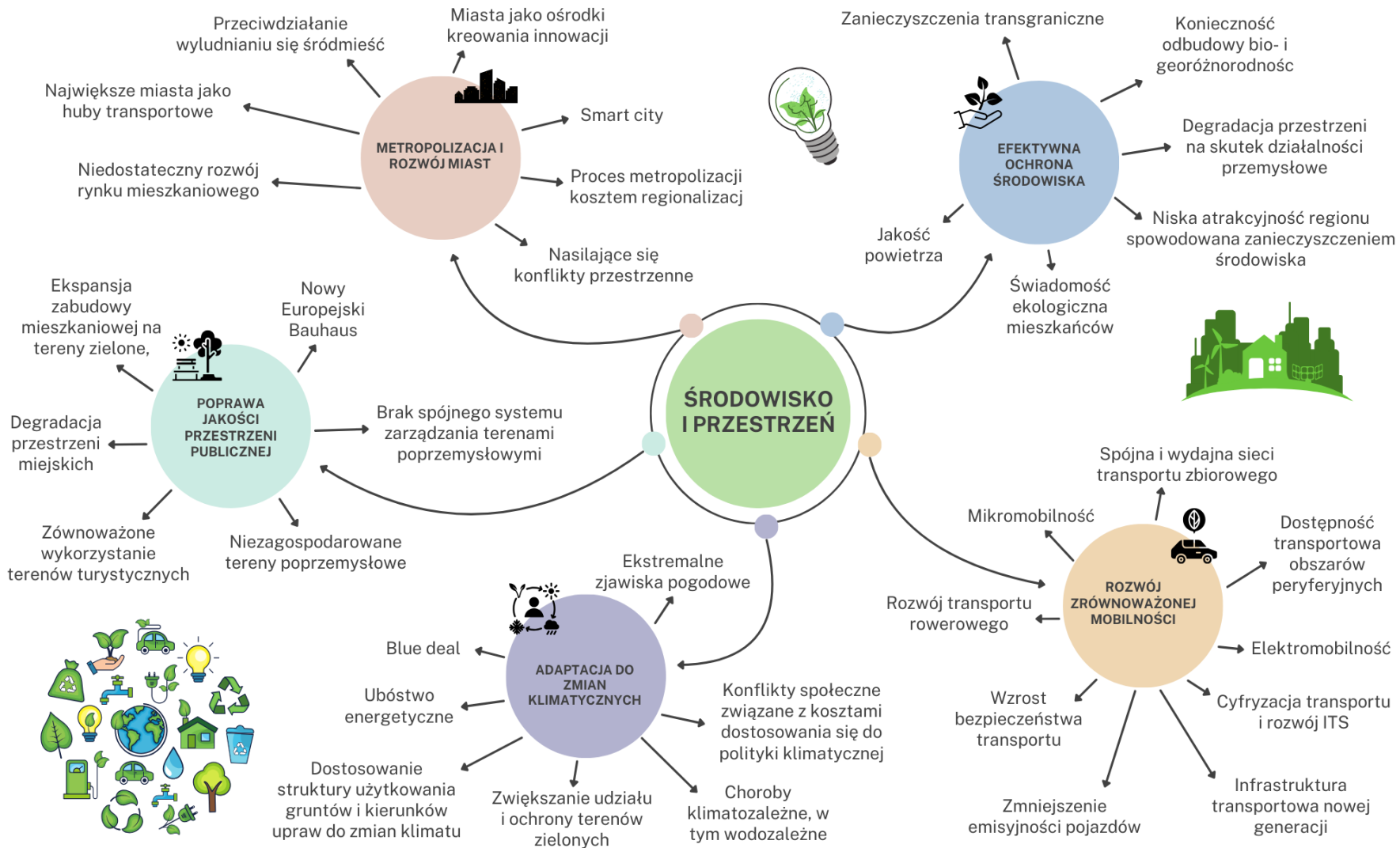

WYZWANIA STRATEGICZNE WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

DOTYCHCZASOWA WIZJA ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

**WIZJA ROZWOJU
WOJEWÓDZTWA
ŚLĄSKIEGO**

ZIELONE ŚLĄSKIE

Województwo śląskie będzie nowoczesnym regionem europejskim o konkurencyjnej gospodarce, będącej efektem odpowiedzialnej transformacji, zapewniającym możliwości rozwoju swoim mieszkańcom i oferującym wysoką jakość życia w czystym środowisku.

WIZJA

NOWY, POZYTYWNY WIZERUNEK

rozwój wiedzy i kompetencji w silnych jednostkach naukowo-badawczych

nowoczesna, innowacyjna i zdywersyfikowana gospodarka, medycyna, kultura i edukacja

współpraca w skali krajowej i międzynarodowej

współpraca i współdziałanie społeczności lokalnych

warunki do zdrowego i aktywnego życia w wysokiej jakości środowisku

wpisane w najważniejsze układy infrastrukturalne Europy

ŚLĄSKIE

utrzymanie pozycji jednego z kilku centrów rozwoju cywilizacyjnego Polski i Europy

odpowiedzialna polityka gospodarcza, przestrzenna oraz środowiskowa

możliwości rozwojowe dla mieszkańców

obszar zrównoważony terytorialnie

wizerunek nowoczesnego i atrakcyjnego regionu

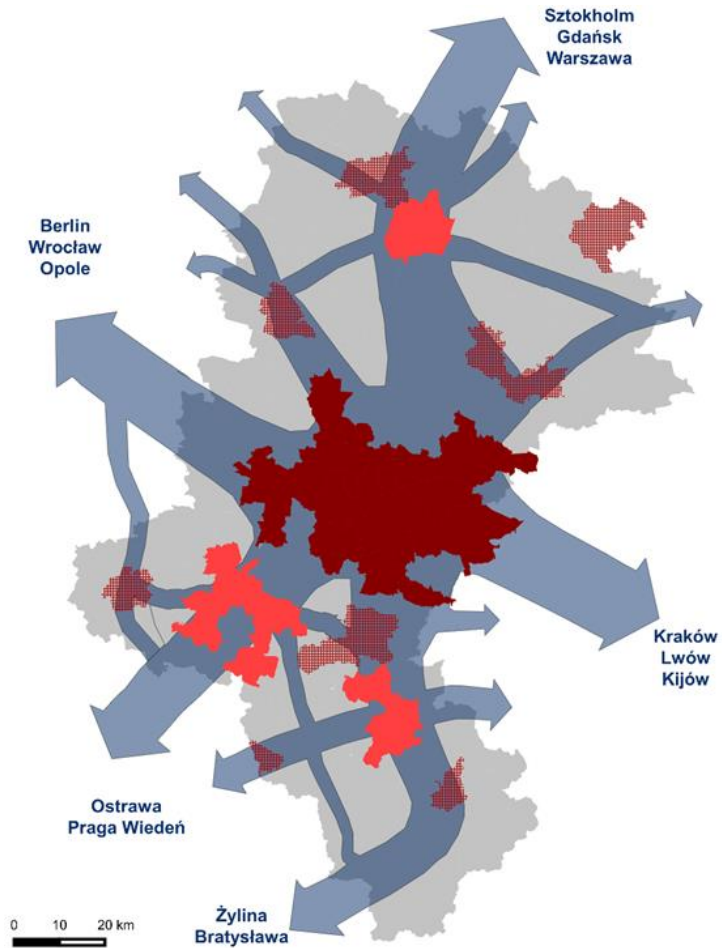
duże walory przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe, a także turystyczne oraz rekreacyjne

silna tożsamość kulturowa i wysoki stopień identyfikacji z regionem

poczucie bezpieczeństwa publicznego, ekonomicznego, zdrowotnego i socjalnego

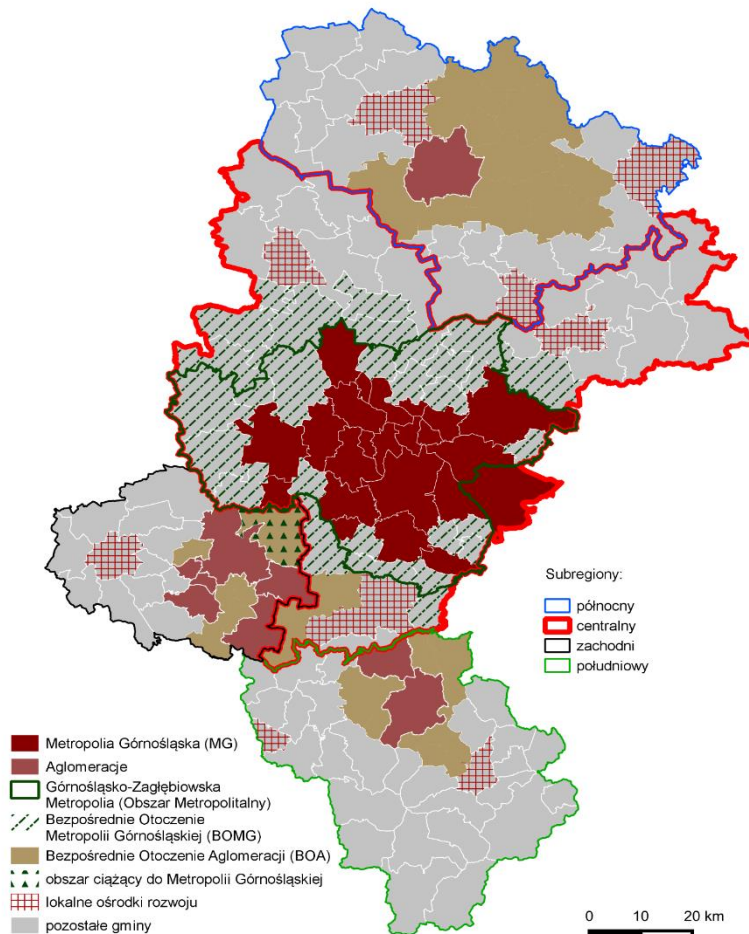
reagujące na pojawiające się zmiany w otoczeniu

PRZESTRZENNY WYMIAR WIZJI ROZWOJU

REGIONALNE OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

OSI
FUNKCJONALNE

REGIONALNE OBSZARY STRATEGICZNEJ INTERWENCJI

OŚRODKI
WZROSTU

OBSZARY CENNE
PRZYRODNICZO

KONKURENCYJNE

GMINY W
TRANSFORMACJI
GÓRNICZEJ

GMINY TRACĄCE
FUNKCJE SPOŁECZNO-
GOSPODARCZE

GMINY Z PROBLEMAMI
ŚRODOWISKOWYMI W
ZAKRESIE JAKOŚCI
POWIETRZA

PROBLEMOWE

do kogo: maturzystów, studentów
Określenie potencjału województwa śląskiego w zakresie przyciągania i utrzymania młodych ludzi w regionie oraz poznanie ich opinii na temat warunków życia w województwie śląskim.

CEL BADANIA

- Ocena wizerunku regionu wśród maturzystów/ studentów;
- Poznanie przyczyn podjęcia studiów/ studiowania w regionie, ale również powodów wyboru studiowania poza obszarem województwa śląskiego;
- Uzyskanie opinii m.in. na temat perspektyw rozwoju zawodowego w regionie oraz oferty czasu wolnego;
- Zgłębienie powodów, dla których młodzi ludzie planują pozostać w regionie lub rozważają jego opuszczenie.

CHARAKTERYSTYKA RESPODENTA:

- płeć;
- obecny kierunek kształcenia;
- miejsce zamieszkania;
- odległość od miejsca kształcenia;
- forma dojazdu;
- warunki mieszkaniowe (*studenci*);
- planowany kierunek kształcenia (*maturzyści*).

PYTANIA WŁAŚCIWE:

- ocena wizerunku regionu;
- czynniki związane z podjęciem decyzji o rozpoczęciu studiów;
- ogólna ocena obecnego pobytu dot. aspektów uczelnianych i pozauczelnianych;
- skłonność do rekomendacji regionu jako miejsca do życia/ studiowania/ pracy;
- dalsze plany respondenta po ukończeniu studiów.

ANKIETA DELFICKA – scenariusz przyszłości

termin: 27.11- 10.12.2024; 29.01 – 18.02.2025
wysłano do: departamentów UMWSL; 83 ekspertów

- 1] Kluczowe procesy w otoczeniu dla przyszłości województwa śląskiego oraz w jaki sposób wpłyną na zmianę sytuacji naszego regionu w perspektywie roku 2035 oraz w perspektywie roku 2050?
- 2] Przewidywane zmiany (pozytywne/negatywne) względem innych regionów pod kątem miejsca prowadzenia biznesu, miejsca zamieszkania, struktury gospodarczej, innowacyjności, poziomu nasycenia w infrastrukturę i jej dostępność, potencjału intelektualnego, jakości środowiska przyrodniczego, bezpieczeństwa i odporności.
- 3] Główne problemy/wyzwania rozwoju województwa śląskiego z jakimi należy zmierzyć się w strategii? Wokół jakich zagadnień skonstruować należy priorytety i cele strategiczne?
- 4] Zróżnicowania w przestrzeni regionu, które będą się ujawniały / pogłębiały w regionie.
- 5] Cechy regionu jakie powinny być budowane w perspektywie strategicznej, aby przyciągać i zatrzymywać w województwie śląskim kapitał ludzki, szczególnie młodych, wykształconych ludzi? Wokół jakich pozytywnych cech regionu (aktualnych lub budowanych) należy konstruować wizerunek województwa?
- 6] Przemiany struktury gospodarczej województwa śląskiego jakie powinny być szczególnie wspierane w strategii.

PROCESY W OTOCZENIU WYWIERAJĄCE WPŁYW NA REGION

S

- zmiany demograficzne
- migracje – przyciąganie metropolii vs suburbanizacji
- imigracja → zmiany kulturowe
- zmiany stylu życia – wartości, świadomość (zdrowie, ekologia)
- słabnące społeczne poczucie bezpieczeństwa
- polaryzacja ekonomiczna – rozwarstwienie społeczne
- choroby cywilizacyjne
- społeczne konsekwencje transformacji

T

- technologie cyfrowe, sztuczna inteligencja → wpływ na gospodarkę, usługi społeczne (zdrowie), relacje społeczne, smart city, ...
- zielone technologie – zielona gospodarka, gospodarka obiegu zamkniętego
- transformacja gospodarki w kierunku innowacji i kreatywności
- systemy i technologie transportowe/logistyczne
- konkurencja o wiedzę i jej wdrażanie
- rosnące koszty badań i rozwoju technologicznego

E

- transformacja, reindustrializacja (w tym przemysł obronny)
- przemysł 4.0,
- konkurencja międzyregionalna
- sieciowanie – sektorowe, międzysektorowe
- prekaryzacja
- zmiany w kompetencjach istotnych na współczesnym rynku pracy

E

- konkurencja wartości ekologicznych i ekonomicznych
- zmiany klimatyczne
- modele gospodarki oparte na ekologii, transformacja energetyczna i dekarbonizacja
- ubożenie zasobów wodnych
- antropopresja na środowisko
- migracja (chorób, gatunków inwazyjnych)

P

- kierunki polityki UE, integralność UE
- izolacjonizm ekonomiczny
- konflikty geopolityczne, w tym zbrojne
- polityka względem branż tradycyjnych (przemysłu wydobywczego)
- polaryzacja polityczna
- uwarunkowania prawne – dla firm, rynku pracy, systemu ubezpieczeń społecznych

WYZWANIA WOBEC STRATEGICZNEGO ROZWOJU WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO

utrata konkurencyjności
gospodarki, konieczność
transformacji,
dywersyfikacji,
wzmacniania specjalizacji

spadek atrakcyjności rynku
pracy

konieczność głębszego
wejścia w proces cyfryzacji

peryferyzacja części
obszarów, polaryzacja
procesów rozwoju

wewnątrzregionalne
konflikty interesów

niewykorzystany
metropolitalny potencjał
regionu

międzypokoleniowa
ewolucja oceny
atrakcyjności regionu

osłabianie potencjału
demograficznego regionu

dostęp do usług
społecznych w kontekście
zmian demograficznych i
generacyjnych

niski poziom wykorzystania
potencjału wiedzy i
innowacyjności

ograniczona zdolność do
kształtowania kompetencji
dla przyszłości

ograniczona aktywność
obywatelska i
zaangażowanie
mieszkańców w rozwój
lokalny

procesy i wstrząsy
wymagające wzmacniania
wieloaspektowej
odporności regionu

degradacja lub
niedostosowanie
kluczowych elementów
infrastruktury do zmian
społeczno-ekonomicznych

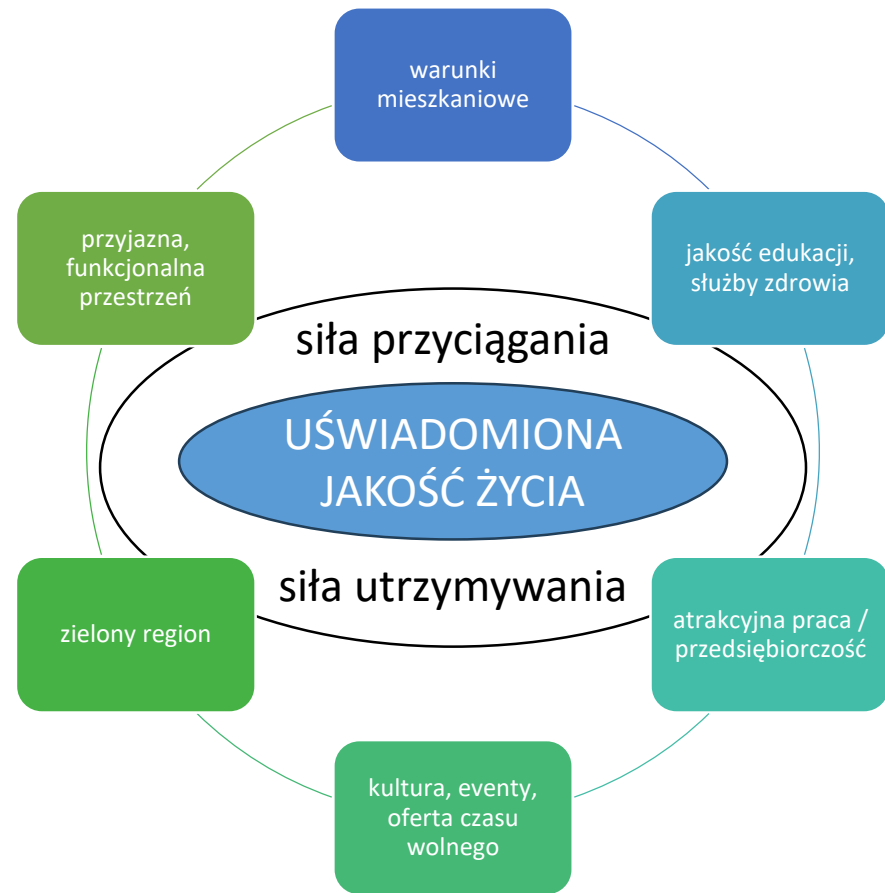
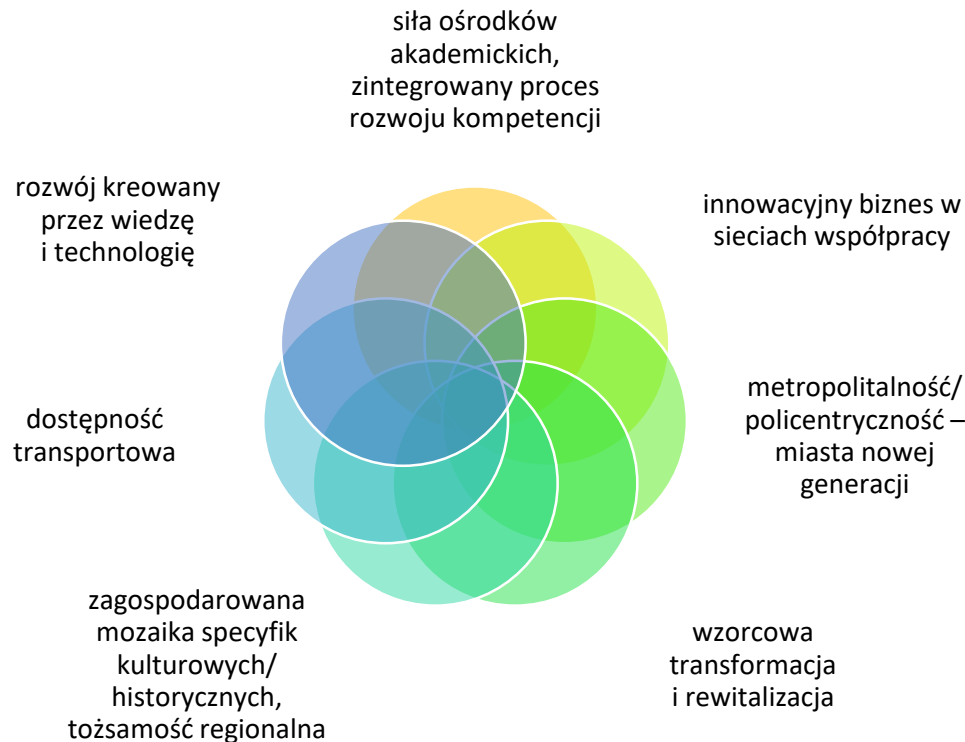
duża ilość terenów i
obiektów wymagających
rewitalizacji

niewystarczająca
skuteczność ochrony
wartości przyrodniczych,
kulturowych, przestrzeni

niewystarczający poziom
współpracy wewnątrz- i
ponadregionalnej

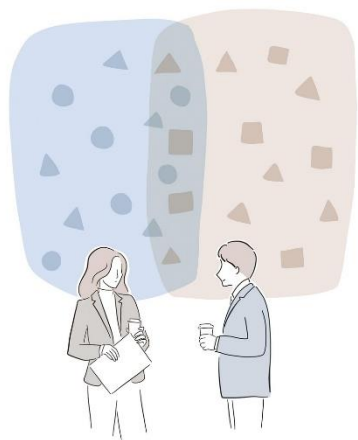
nacechowanie wizerunku
negatywnymi stereotypami
i konieczność poszukiwania
nowej przewagi
cywilizacyjnej

WYRÓŻNIKI REGIONU W PERSPEKTYWIE STRATEGICZNEJ

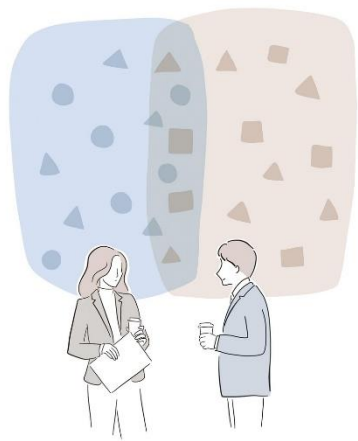
DYSKUSJA

W zakresie wyzwań rozwojowych i przewag konkurencyjnych ze szczególnym uwzględnieniem obszaru nauki i badań.

W zakresie planowanych do realizacji przez uczelnie badań, które mogą być przydatne z punktu widzenia aktualizacji Strategii Rozwoju Województwa.

DYSKUSJA

Propozycja zagadnień/ tematów wartych omówienia na Forum.

GDZIE SZUKAĆ INFORMACJI

slaskie.pl

Plan rozwoju / Strategia rozwoju województwa

bip.slaskie.pl

Województwo / Programy, plany i strategie Województwa

rcas.slaskie.pl

ODPOWIEDZIALNY ZA PROCES AKTUALIZACJI STRATEGII ROZWOJU WOJEWÓDZTWA

URZĄD MARSZAŁKOWSKI WOJEWÓDZTWA ŚLĄSKIEGO
DEPARTAMENT ROZWOJU I TRANSFORMACJI REGIONU
Referat Regionalne Centrum Analiz i Planowania Strategicznego

32/ 77 44 040

32/ 77 44 039

strategia@slaskie.pl

Województwo
Śląskie

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ